

Técnicas constructivas y arquitectura del poder en el noreste de la Tarraconense. Metodología de representación y parámetros analíticos para la comprensión de los procesos evolutivos (I+D HAR2012- 36963-C05-02)

Investigador/s principal/s: Josep M. Macias

Investigador/s participant/s: Júlia Beltran (MUHBA), Judit Ciurana, Gemma Garcia, Josep Guitart (UAB-ICAC), Jordi López, Andreu Muñoz (MBT-ICAC), Josep M. Puche, Albert Ribera (UV), Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC), Josep M. Toldrà (URV) i Serena Vinci

Dates: 01/02/2013 - 31/12/2015

Un dels objectius del projecte ha estat l'experimentació de les tecnologies digitals de documentació i representació del Patrimoni Arquitectònic, al mateix temps que s'actualitza la documentació gràfica dels principals edificis tardoantics del que fou el *Conventus Tarraconensis*. Una activitat que es desenvolupa de forma imbricada amb estudis vinculats a l'Arqueologia de l'Arquitectura i de la Construcció. A més, la composició de l'equip vincula la recerca arqueològica amb les estratègies de conservació i socialització que, cada cop més, recolzen en l'ús de les noves tecnologies.

Aquesta línia de recerca s'integra en el projecte Modelos constructivos y urbanísticos de la Arquitectura de Hispania: definición, evolución y difusión. Del período romano a la Tardía Antigüedad (MARqHis), coordinat per la Universidad Autónoma de Madrid i amb la participació de la Universidad de Sevilla y el Instituto de Arqueología de Mérida, a més de l'ICAC. És un intent de definir protocols metodològics amb la màxima uniformitat possible (captura i bases de dades, vocabulari, etc.), però respectant la variabilitat que comporta cada període històric o estratègia de recerca. Un especial èmfasi s'ha produït en l'aplicació dels sistemes massius de captura de dades. Per part de l'ICAC també s'ha dut a terme una

línia de col·laboració amb l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la URV i amb el Grau d'Enginyeria Geodèsica i Topogràfica de l'Escola Politècnica Superior de l'edificació (UPC), tot propiciant la formació interdisciplinària i el contacte amb els professionals de disciplines bàsiques en la digitalització i representació gràfica.

En base a l'aplicació de l'escàner làser C5 de Leica (programari Cyclone i 3D reshaper) o bé la documentació fotogràfica, amb suport topogràfic i gestionada pel programari Agisoft Photoscan, s'ha intervingut en els següents jaciments:

- Documentació de l'església funerària de Sant Miquel de Terrassa, amb la participació del Museu de Terrassa.
- Documentació de la capçalera de la seu episcopal de València: possible Baptisteri i mausoleu funeràri conegut com a presó de Sant Vicenç. Documentació de l'absis visigòtic de l'Almoina. Amb la participació de l'Ajuntament de València.
- Documentació del Palau visigòtic del Pla de Nadal. Amb la participació de l'Ajuntament de Riba-roja de Túria, València).
- Documentació del castellum tardoantic de Sant Julià de Ramis, amb la participació de la Universitat de Girona.
- Documentació de l'absis de la seu episcopal de Sant Just i Pastor de Barcelona, amb la participació del MUHBA.
- Documentació de les estructures paleocristianes de l'església de Santa Maria de Guissona, amb la participació del Patronat d'Arqueologia de Guissona.
- Activitats de documentació realitzades a Tarragona: Anfiteatre (basílica visigoda), Circ (sector Sedassos), muralla-sector portal dels Socors-, residència visigoda de Ca la Garsa, Recinte de culte de la Seu del CPHC. Amb la participació de l'Ajuntament i l'Arquebisbat de Tarragona.
- Excavació arqueològica de la capçalera de la basílica de la necròpolis paleocristiana de Tarragona. Amb la participació de l'Ajuntament i l'Arquebisbat de Tarragona.

Els resultats d'aquestes actuacions s'implementen en les activitats pròpies dels centres museogràfics que en tenen custòdia, a més de la dinàmica de publicació assumida pels investigadors que hi participen. Una visió global del projecte es podrà copsar en el Seminari

Internacional Tècniques constructives i Arquitectura del poder en la Tarraconense durant l'Antiguitat Tardana. Darrera l'exposició dels diferents casos d'estudi subjau la voluntat de cercar elements comuns en la tècnica constructiva visigòtica. L'Arquitectura civil o religiosa, així com les arts decoratives que s'hi ubicaren, presenten elements homogenis, tot superant l'atomització del nou context polític i econòmic. Aquest seminari se celebrarà el mes de novembre de 2015 en la seu de l'ICAC a Tarragona.